

University of Rijeka, Faculty of Maritime studies

AKRONIM I NAZIV PROJEKTA: Istraživanje semantičke razine jezične obrade u hrvatskome jeziku pomoću metode mjerjenja kognitivnih evociranih potencijala (SEMANTICro)

PROGRAM FINANCIRANJA: Sveučilište u Rijeci (UNIRI Projekti mladih znanstvenika 2022.)

ODGOVORNA OSOBA: Eva Pavlinušić Vilus

FINANCIJSKI PODACI

Sveukupni budžet projekta	PFRI budžet projekta
19.647,61 HRK	19.647,61 HRK

SAŽETAK I CILJ PROJEKTA

Istraživanja jezične obrade provedena pomoću metode mjerjenja kognitivnih evociranih potencijala (KEP-a) pokazala su da ljudski mozak jezične podražaje obrađuje brzo i iznimno učinkovito. Pokazala su i da se aktivnost mozga mijenja ovisno o jezičnoj razini koja zahtijeva posebnu pozornost tijekom obrade jezičnog podražaja, što rezultira specifičnim valnim oblicima KEP-a, tzv. komponentama evociranih potencijala. Komponenta pod nazivom N400 smatra se pokazateljem jezične obrade na semantičkoj i pragmatičkoj razini. Njezina je amplituda proporcionalna stupnju odudaranja riječi od prethodnog rečeničnog ili diskurznog konteksta te govornikova znanja o svijetu, odnosno odudaranja od govornikovih očekivanja o značenju riječi koja slijedi. Eksperimentom predloženim u ovom projektu istražuje se obrada riječi unutar rečenica u hrvatskome jeziku na neuralnoj razini. Rečenice koje sadrže značenjski odgovarajuće ili neodgovarajuće riječi bit će prikazane ispitanicima na zaslonu računala, a istovremeno će se snimati moždana aktivnost ispitanika pomoću EEG-a. Statističkom analizom provjerit će se postoji li razlika između amplitude, latencije i distribucije komponente N400 u kontrolnom uvjetu, u kojem se kritična riječ značenjski uklapa u rečenični kontekst, i eksperimentalnom uvjetu, u kojem se kritična riječ značenjski ne uklapa u rečenični kontekst. Na temelju prethodnih istraživanja očekuje se da će amplituda N400 biti veća u eksperimentalnom uvjetu, dok se razlike u latenciji i distribuciji komponente ne očekuju. Rezultati eksperimenta interpretirat će se u odnosu na nedavne doprinose teoriji o ulozi prediktivnosti u jezičnoj obradi. S obzirom na to da je većina istraživanja jezične obrade na neuralnoj razini provedena u velikim svjetskim jezicima, ovo će istraživanje doprinijeti znanju o jezičnoj obradi u hrvatskome kao slabije istraženom jeziku, a opis semantičke obrade u odraslih govornika uredne jezične sposobnosti moći će se rabiti kao polazna točka za istraživanje jezične obrade kod govornika s narušenom jezičnom sposobnošću.

Datum početka projekta	Datum završetka projekta
1.12.2022.	30.11.2023.